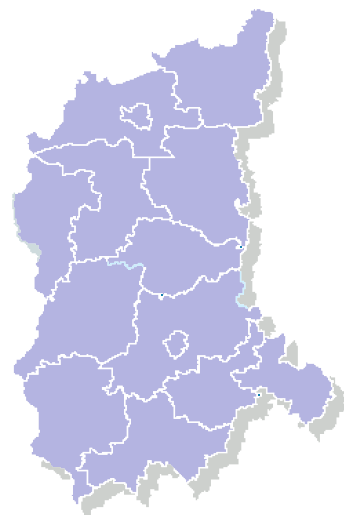

REGION W DIALOGU

ZINTEGROWANE BADANIA NAD ZIEMIĄ LUBUSKĄ

ARCHIWUM

MIEJSCE PAMIĘCI - PAMIĘĆ MIEJSCA

PROGRAM
KONFERENCJI

ZIELONA GÓRA
14-15 maja 2025

PATRONAT HONOROWY

WOJEWODA LUBUSKI
MAREK CEBULA

Patronat Honorowy Marszałka
Województwa Lubuskiego
Marcin Jabłoński

Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Zielona Góra
Marcina Pabierowskiego

PATRONAT MEDIALNY

GAZETA LUBUSKA

TVP | info_

RADIO
ZIELONA GÓRA

radio zachód

LUBUSKIE CENTRUM
INFORMACYJNE
www.lci-lubuskie.pl

NASZA LUBUSKA
REGION

KOMITET NAUKOWY

prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak - przewodnicząca

prof. dr hab. Bogumiła Burda

prof. dr hab. Witold Jarczyk

prof. dr hab. inż. Józef Korbicz

prof. dr hab. inż. Andrzej Obuchowicz

prof. dr hab. Andrzej Sakson

prof. dr hab. Magdalena Stęciąg

dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, prof. UZ

dr hab. Maria Zielińska, prof. UZ

dr Andrzej Buck

mgr Beata Grelewicz

dr inż. Edyta Mianowska - sekretarz

KOMITET ORGANIZACYJNY

prof. dr hab. Bogumiła Burda - przewodnicząca

prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak

prof. dr hab. Magdalena Stęciąg

dr Przemysław Bartkowiak

dr Andrzej Buck

mgr Beata Grelewicz

dr Paweł Kalisz

dr Piotr Prusinowski

dr Joanna Wawryk

dr inż. Edyta Mianowska - sekretarz

PROGRAM KONFERENCJI

14 maja 2025, środa MIEJSCE PAMIĘCI: ARCHIWUM

9.00 - 9.15		Przywitanie gości i otwarcie konferencji
9.15 - 11.00	OBRADY PLENARNE / Sala im. Janusza Koniusza (parter)	LUBUSKIE ARCHIWA: ROLA, ZASOBY, ZNACZENIE Prowadzenie: prof. dr hab. inż. Józef KORBICZ dr hab. Dariusz RYMAR, prof. AJP (Archiwum Państwowe w Gorzowie Wielkopolskim) Archiwum Państwowe w Gorzowie Wielkopolskim jako depozytariusz pamięci osób fizycznych ks. dr hab. Robert KUFEL (Archiwum Diecezjalne w Zielonej Górze) O roli Archiwum Diecezjalnego w Zielonej Górze w zachowaniu pamięci historycznej dr Marcin MACIEJEWSKI (Archiwum Uniwersytetu Zielonogórskiego) Archiwum Uniwersytetu Zielonogórskiego świadectwem kultury, tradycji i dorobku naukowego Uniwersytetu oraz jego prawnych poprzedników dr Przemysław BARTKOWIAK (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze) Zbiory regionalne WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze jako źródło badawcze do archiwizacji życia mieszkańców Ziemi Lubuskiej mgr Krzysztof MAZUR (IPN Oddział w Poznaniu) Nie tylko akta bezpieki. Znaczenie archiwum IPN dla badań nad regionem DYSKUSJA
11.00- 11.30		 Przerwa kawowa
11.30 - 13.15	OBRADY PLENARNE / Sala im. Janusza Koniusza (parter)	LUBUSKIE ARCHIWA: STATUS I POTENCJAŁ Prowadzenie: dr hab. Maria ZIELIŃSKA, prof. UZ mgr Beata GRELEWICZ (Archiwum Państwowe w Zielonej Górze) Regulacje prawne dotyczące archiwów i ich wpływ na stan zachowania zasobu na przykładzie Archiwum Państwowego w Zielonej Górze dr hab. Krzysztof WASILEWSKI, prof. PK (Politechnika Koszalińska) Cyfryzacja dziedzictwa Ziemi Lubuskiej - uwarunkowania teoretyczne i praktyczne prof. dr hab. Bogumiła BURDA (Uniwersytet Zielonogórski) Zasoby Archiwum Państwowego w Zielonej Górze i możliwości wykorzystania w edukacji historycznej dr Ilona CZECHOWSKA (Fundacja im Karla Dedeciusa, Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie n. Odrą) Potencjał materiałów archiwalnych w dydaktyce języka polskiego i niemieckiego jako obcego – na przykładzie Archiwum im. Karla Dedeciusa przy Collegium Polonicum w Słubicach dr Grzegorz OSTROWSKI (Archiwum Państwowe w Zielonej Górze) Serwis Szukajwarchiwach.gov.pl jako baza danych w badaniach naukowych i genealogicznych DYSKUSJA

13.15 - 14.15

Przerwa obiadowa

14.15 - 16.15

OBRADY W SEKCJACH / Sala im. dra Grzegorza Chmielewskiego (II piętro)

ARCHIWA PRYWATNE, OSOBISTE, RODZINNE

Prowadzenie: **dr hab. Ewa PASTERNAK-KOBYŁECKA, prof. UZ**

prof. dr hab. Grażyna BARBARA SZEWCZYK
(Uniwersytet Warszawski)

Spuścizna niemieckiego pisarza, poety i historyka literatury Eberharda Hilschera w Muzeum Regionalnym w Świebodzinie i w prywatnym archiwum

dr Joanna WAWRYK (Uniwersytet Zielonogórski)

„Znaczące marginalia” - z osobistego archiwum Janusza Koniusza”

dr Katarzyna GRABIAS-BANASZEWSKA
(Uniwersytet Zielonogórski)

Prywatne archiwum jako dziedzictwo kulturowe

dr Magdalena POKRZYŃSKA (Uniwersytet Zielonogórski)

Człowiek i jego epoka. Analiza prywatnego archiwum Sylwestra Kowalskiego

dr Anitta MAKSYMOWICZ (Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze)

Zdjęcia z Kresów, dokumenty z Iranu, pamiątki z Afryki, listy z Syberii... Archiwa rodzinne jako trzon wystawy stałej w MZL „Rok 1945 i pierwsze powojenna lata na Ziemi Lubuskiej”

dr Aneta NAROLSKA (Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego)

Nostalgia Sorauerów. Od indywidualnych wspomnień do kultury pamięci

DYSKUSJA

OBRADY W SEKCJACH / Sala Wykładowa nr 214 (II piętro)

ARCHIWALNE ŚWIADECTWA

Prowadzenie: **prof. dr hab. Andrzej SAKSON**

dr hab. Piotr J. KRZYŻANOWSKI, prof. AJP
(Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim)

Romowie na Ziemi Lubuskiej i ich wybitni przedstawiciele w regionalnych zbiorach archiwalno-bibliotecznych

dr Małgorzata BUKIEL (Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego w Poznaniu)

Ziemia Lubuska jako przedmiot pionierskich badań. Archiwalne lubusiana w Instytucie Zachodnim

dr Alina POLAK-WOŹNIAK (Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze)

Elity społeczne Zielonej Góry w świetle archiwaliów z zasobów Muzeum Ziemi Lubuskiej

dr Izabela KORNILUK (Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze)

Kartoteka procesów o czary. Archiwalny zbiór o zielonogórskich/grünberskich czarownicach w Archiwum Państwowym w Poznaniu

dr hab. Jarosław KUCZER, prof. UZ
(Uniwersytet Zielonogórski)

Rola zasobów archiwów europejskich dla badań nad dziejami szlachty Środkowego Nadodrza

dr hab. Daniel KOTELUK (Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwieńsku)

Likwidacja taboru kolejowego Lubuskiej Kolei Regionalnej w I. 90. XX w. w świetle zasobu Archiwum Państwowego w Zielonej Górze

DYSKUSJA

16.15-16.45

Przerwa kawowa

16.45 - 18.15

PANEL DYSKUSYJNY /
Sala im. Janusza Koniusza

ROLA ARCHIWÓW W ZACHOWANIU PAMIĘCI REGIONU

Prowadzenie: **prof. dr hab. Małgorzata MIKOŁAJCZAK**

Uczestnicy debaty:

mgr **Beata GRELEWICZ** (Dyrektor Archiwum Państwowego w Zielonej Górze)

ks. dr hab. **Robert KUFEL** (Dyrektor Archiwum Diecezjalnego w Zielonej Górze)

prof. dr hab. **Dariusz RYMAR** (Dyrektor Archiwum Państwowego w Gorzowie Wielkopolskim)

prof. dr hab. **Andrzej SAKSON** (Instytut Zachodni w Poznaniu)

dr hab. **Krzysztof WASILEWSKI**, prof. PK (Politechnika Koszalińska)

18.15 - 19.00

Przejdźcie na kolację do restauracji „Retro”
Zielona Góra, ul. Dworcowa 41

19.00 - 21.00

Kolacja

15 maja 2025, czwartek

PAMIĘĆ MIEJSCA: REGION I JEGO MIESZKAŃCY

9.00 - 10.45

OBRADY PLENARNE / BUZ, aula

REGION I PAMIĘĆ

Prowadzenie: **prof. dr hab. Magdalena STECIĄG**

dr hab. **Beata ORŁOWSKA**, prof. AJP (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim)

Rodzinna historia mówiona jako forma pedagogiki pamięci

dr **Andrzej BUCK** (Komisja Prasoznawcza PAN/o. Kraków)

Dramat jako forma archiwum literackiej pamięci

ks. dr hab. **Andrzej DRAGUŁA**, prof. US (Uniwersytet Szczeciński)

Święci, błogosławieni i kandydaci do wyniesienia na ołtarze związani z Ziemią Lubuską w pamięci Kościoła lokalnego

dr **Marta BĄKIEWICZ** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Pamięć o Odrze zapisana w pamiętnikach, reportażach i podcastach

dr **Barbara CURZYTEK** (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze)

Źródła pisane a pamięć ustna. Rola przekazów ustnych w kształtowaniu się tożsamości kultur mniejszościowych

DYSKUSJA

10.45 - 11.15

Przerwa kawowa

11.15 - 13.00

OBRADY W SEKCJACH / BUZ, aula

PAMIĘĆ REGIONU: SPOŁECZNOŚĆ

Prowadzenie: **mgr Beata GRELEWICZ**

dr Dorota SZAGUN (Uniwersytet Zielonogórski)

„Geranium” Katarzyny Grabias-Banaszewskiej jako literackie aktywowanie pamięci zbiorowej przesiedleńców. Z perspektywy lingwistyki pamięci

Wiktor GAWŁOWICZ (Uniwersytet Zielonogórski)

Krajobraz pamięci – życie na Ziemiach Zachodnich w świetle pamiętników osadników opublikowanych w 1957 roku

dr Natalia GORZKIEWICZ (Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego w Poznaniu), dr Edyta CHROBACZYŃSKA-PLUCIŃSKA (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)

Sprawczość i zaangażowanie kobiet w systemach niedemokratycznych na przykładzie Komisji Kobieter KC PZPR i działalności kobiet lubuskich w regionie ZZiP

dr hab. Katarzyna WĘGOROWSKA, prof. UZ (Uniwersytet Zielonogórski)

Spuścizna Regionu Kozła w archiwum Pracowni Dziedzictwa Ludowego i Tradycji Regionalnych Uniwersytetu Zielonogórskiego

dr Joanna MARCINISZYN (Archiwum Państwowe w Zielonej Górze)

Koperty dowodowe jako cenne źródło informacji o tożsamości mieszkańców Ziemi Lubuskiej. Potencjał metody prozopograficznej w badaniach archiwalnych

DYSKUSJA

OBRADY W SEKCJACH / BUZ, sala 212 (II piętro)

PAMIĘĆ REGIONU: KULTURA, EDUKACJA, INSTYTUCJE

Prowadzenie: **prof. dr hab. Bogumiła BURDA**

prof. dr hab. Marta RUSZCZYŃSKA (Uniwersytet Zielonogórski)

Kryminał na łamach „Gazety Zielonogórskiej”

dr Piotr PRUSINOWSKI (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze)

Zachować pamięć o najbardziej ulotnej ze sztuk... Dokumentacja artystyczna spektakli w zbiorach archiwalnych Lubuskiego Teatru w Zielonej Górze

mgr Magdalena TURSKA (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta)

Analiza „Arsenału Gorzowskiego” jako archiwalnego już czasopisma regionalnego i kulturotwórczego

dr Małgorzata SZYMCZAK (Uniwersytet Zielonogórski)

Oferta edukacyjna archiwów i możliwości jej adaptacji w edukacji historycznej

dr Elżbieta GAZDECKA (ZTE „Civilitas”)

Korzystanie z dorobku przeszłości w organizacji INGO

DYSKUSJA

13.00 - 13.30

Przerwa kawowa / Biblioteka UZ

Przejdźcie do Archiwum Państwowego w Zielonej Górze
al. Wojska Polskiego 67A

13.30 - 14.45

ARCHIWUM

WIZYTA W ARCHIWUM PAŃSTWOWYM

Zwiedzanie i prezentacja zasobów Archiwum Państwowego w Zielonej Górze

14.45 - 15.45

Przerwa obiadowa / Bar Rabarbar (Palmiarnia UZ), bud. A-16

15.45 - 17.15

OBRADY PLENARNE / BUZ, aula

TOŻSAMOŚĆ REGIONU: ZIEMIA LUBUSKA W ŚWIELE ZASOBÓW ARCHIWALNYCH

Prowadzenie: **dr Andrzej BUCK**

dr hab. Tomasz NODZYŃSKI, prof. UZ (Uniwersytet Zielonogórski)

Archiwum „Nadodrza” – zapis pracy opiniotwórczego lubuskiego czasopisma

dr hab. Anna WOJCIECHOWSKA, prof. UZ (Uniwersytet Zielonogórski)

„Nadodrza” jako świadectwo budowania tożsamości regionu (perspektywa językoznawcza)

dr Paweł KALISZ (Archiwum Państwowe w Zielonej Górze)

Świadectwa przeszłości w spuściznach zasobu Archiwum Państwowego w Zielonej Górze

dr Krystian SAJA (Uniwersytet Zielonogórski)

Ziemia Lubuska w propagandzie Polskich Kronik Filmowych z lat 1945-1956

DYSKUSJA

17.15 - 17.30

PODSUMOWANIE I ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI

STRONA WYDARZENIA

ORGANIZATORZY

konferencja współfinansowana
ze środków Miasta Zielona Góra

TRANSMISJA ONLINE

<https://www.facebook.com/LTNZielonaGora>

<https://www.youtube.com/@WiMBPNorwida>

KSIĘGA STRESZCZEŃ

Księga streszczeń jest dostępna
do pobrania na stronie konferencji:

ltn.uz.zgora.pl/archiwum-pamiec-miejsca-miejsce-pamieci

MIEJSCE KONFERENCJI

● 14 maja 2025

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida
Zielona Góra, al. Wojska Polskiego 9

● 15 maja 2025

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego
Zielona Góra, al. Wojska Polskiego 71

● 6-29 maja 2025

WYSTAWA

„Archiwum: miejsce pamięci - pamięć miejsca”
przygotowana przez Archiwum Państwowe w Zielonej Górze
Zielona Góra, ul. Stefana Żeromskiego (przy pomniku Bachusa)